

lakpénzzel összekötött állomásra neveztetik ki, előbbi minőségében élvezett fizetését megtartja olykép, hogy az előbbi és tehermentes illetményeinek értéke, melyekben a magasabb lakpénz is benfoglaltatik, az e részben fennálló szabályok értelmében kiszámítandó, és a különbség neki mint fizetési pótlék megadandó.

Budapesten, 1876. augusztushó 24-én.

Észrevételek „a fagynak a növény szervezetre való visszahatása“ czimű közleményre.

Az „Erdészeti Lapok“ f. é. VIII. füzetében a fagynak a növény szervezetre való visszahatásáról értekező cikk végpontjában az van mondva, hogy „a dér bizonyos viszonyok között életmentője lehet a növénynek.“

Ezen eszme a maga nemében új lévén, méltán magára vonhatta e lap olvasóinak figyelmét.

Mikor és hol vette ezt a közlő ur észre és egyáltalában mi jogosította fel őt ezen következtetésre?

Megfoghatatlan az egész, annyival is inkább, mert noha a növény kimúltát ő maga is a fagy után bekövetkező rögtöni hőváltozás eredményének tanulni ismerte, más felől azt is megfigyelhette, hogy a dér rendszerint szűk, mély és nedves völgyekben a legnagyobb, s noha itt a felengedés, mely kétségtelenül a növényélet működésének javára csik, leglassabban megy végbe, mind annak daczára a fagyokozta károk mindig a legérzékenyebbek. Mert minél hiányosabb a dérképződés, annál enyhébb a fagy káros hatása is. A miből azon gyakorlati szabály is magyarázható, hogy mindenhol ott, a hol az ember beleavatkozása engedi, a növény szervek életének biztosítása céljából a dérképződés meggátlására kell törekedni.

Ezen eljárást a Cordillerák magasan fekvő völgyeinek lakosai legtöbbször gyakorolják.

Csomete-kertek telepítésénél a közlő urat megbizni nem lenne tanácsos, mert ha következetes akar maradni, akkor a derek által leginkább látogatott helyeket kellene e célra felkeresni, hogy késői fagyok beálltával (bizonyos körülmények között) a dér a csometéket legalább néha megmenthesse.

Különben olvassa el a közlő ur a f. é. „Természettudományi Közlöny“ 295. lapján levő végpontot, mely szintén az imént felhozott értelmezésnek ad kifejezést s ezzel kapcsolatban mind azt, a mit az irodalom e részben nyújt s nézete a köznapi megfigyelésekkel karöltve, minden növényboncztoni fűszertől menten, éppen ellenkező lesz.

Az is igaz, hogy a fagy egész menete eddig még meg lehetős homályban áll előttünk. Mert, hogy a növénysszövet elhal-e pusztán azért, hogy sejtnevedve megfagyott, még az sem bizonyos, csak azt tudjuk, hogy soknak halálát a gyors felengedés okozza. Tapasztaljuk ugyanis, hogy azon szövet, mely fagyás után lassan kiengedve életképes marad, szervetlenül, ha ugyanazon hidegben gyorsan enged fel, a minőben megfagyott, úgy, hogy a halál itt a felengedés, nem pedig a megfagyás következménye. Más részről azonban Göppert-nek a „Nittella syncarpa“, „Phajus grandifolius“ és „Calanthe veratrifoliaival“ tett kísérletei, melyeket a „Wochenschrift des Vereines zur Beförderung des Gartenbaues in den kön. preussischen Staaten“ című folyóirat 1871. évi 33. számú füzetben közzétett, éppen az ellenkezőt bizonyítják, a mennyiben az említett növények halálát nem a felengedés, hanem mindig a fagy okozta.

Selmeczányán, 1876. évi szeptemberhó 10-én.

X. Y.